

συγχρονισμοί

απόλυτου

δεσμοί

Το κόσμημα
της Δημητσάνας

ΝΙΚΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

κοσμήματα - ρολόγια

Ομήρου 17-19, Χαλάνδρι

Τηλ.: 6834627, 6848478

Fax: 6891896

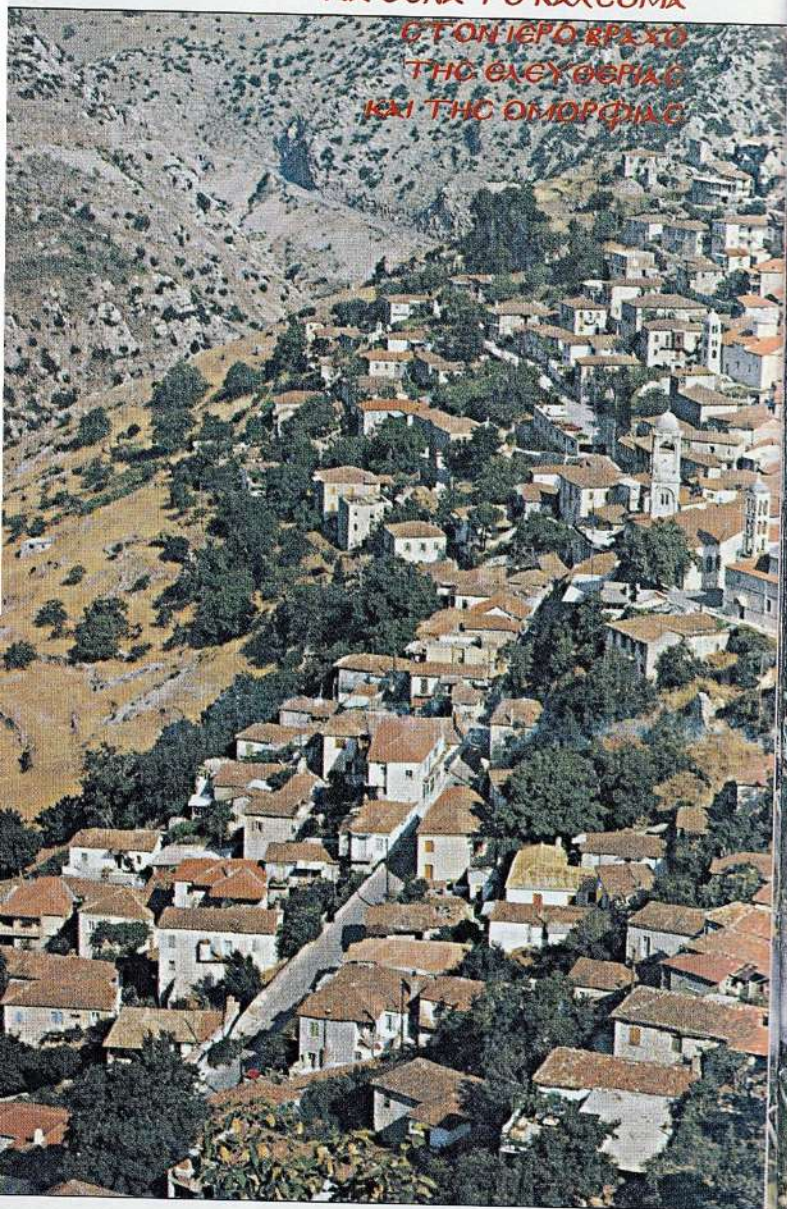
...ο,τι πολύτιμον...

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΒΛΗΤΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ

ΕΤΟΝ ΙΕΡΟ ΒΡΑΧΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

Στο εξώφυλλο η Μονή Φιλοσόφου - «Κρυφό Σχολειό»
←

Στον Αστερισμό της ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

Σε δύομισι μόνο ώρες από την Αθήνα, μετά την διάνοιξη της σήραγγας του Αρτεμισίου, που έκανε παιχνιδάκι - περιπάτο τη Δημητσάνα, ο επισκέπτης βρίσκεται σ'ένα εντελώς διαφορετικό περιβάλλον, όπου ακόμη κι' οι πέτρες είναι ευτυχισμένες.

Εδώ χτυπάει η καρδιά του Μωριά, εδώ συναντάς παντού την Ελευθερία, που διάλεξε αυτό τό φαράγγι του Λουσιού - τα νερά που κινούν τους μπαρουτόμυλους - για να κρυφτεί τετρακόσια χρόνια και να γοητεύσει τους Δημητσανίτες αγωνιστές.

Οι φίλοι της Ιστορίας είναι ερωτευμένοι με τη Δημητσάνα, σπουδάζουν το πνεύμα της περίφημης Σχολής της και τραγουδούν στο ίδιο μονοπάτι που οδηγεί στο κρυφό σχολειό, «φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου να περπατώ, να πηγαίνω στο σχολειό, να μαθαίνω γράμματα, του θεού τα πράγματα...».

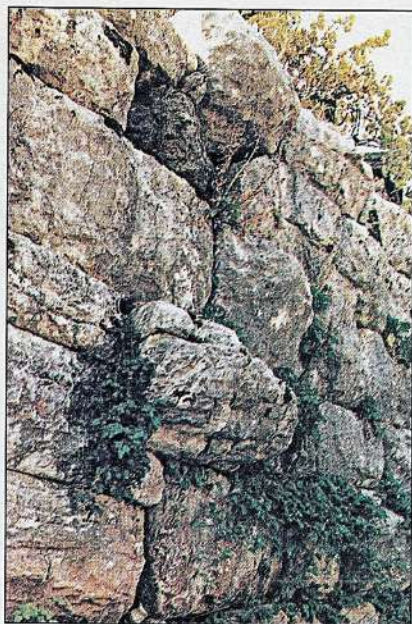
Αυτά του θεού τα πράγματα, - τα μοναστήρια και τα κάστρα της χιλιετίας - ζει ο προνομιούχος εκδρομέας σ'έναν τόπο αξέχαστων εμπειριών.

Κλίμα, ομορφιές, αξίες, κάνουν την παραμονή υγιεινή, εντυπωσιακή, σοφή.

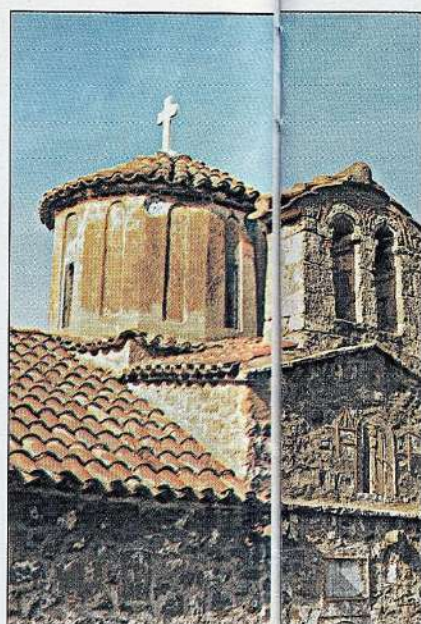
Οι εκδρομές στη ζώνη της Δημητσάνας, προσφέρουν συγκλονιστικές εναλλαγές τοπίων.

Στον αστερισμό της σπάνιας - όσο και παρθένου- τουριστικής τροχιάς, κοντά, πολύ κοντά στη Δημητσάνα, είναι η Στεμνίτσα, το Παλιοχώρι, το Ζυγοβίσι, το δάσος του Μαινάλου, ο Λούσιος ποταμός, το Χρυσοβίτσι -εκεί και το σπίτι του Κολοκοτρώνη, στο Λιμποβίσι - η Ζάτουνα, η Καρχαλού, το Ράδον, μ'όλα τα μυστικά της παραδοσιακής καλοπέρασης.

Κυκλώπεια τείχη

Μονή Φιλοσόφου

Με Δημητσανίτικο
μπαζούτι τροφοδοτήθηκε
η Επανάσταση του '21

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

Μια Χιλιόχρονη Ζωή

Πρωτεύουσα της επαρχίας Γορτυνίας, η Δημητσάνα, αριθμεί περίπου 1000 κατοίκους.

Φθάνει κανείς εδώ αφού διανύσει 65 χλμ. Ν.Δ. της Τρίπολης, ακολουθώντας το οδικό δίκτυο Τρίπολης - Αρχαίας Ολυμπίας: Λεβίδι, Βυτίνα, Καρκαλού, Δημητσάνα. Υπάρχει και η γραφική διαδρομή: Τρίπολη - Χρυσοβίτσι - Στεμνίτσα - Δημητσάνα (58 χλμ.). Γύρω από τη Δημητσάνα, έχει δημιουργηθεί ένα πυκνό οικιστικό πλέγμα, δεξιά και αριστερά του ποταμού Λουσίου ως το χώρο της Αρχαίας Γόρτυνος, χαμηλότερα από τη Μονή Προδρόμου.

Η μαγική αυτή χαράδρα - ένα από τα συγκλονιστικότερα φαράγγια της Ελλάδας - αποτελεί το γραφικότερο θέαμα από την κεντρική πλατεία της Δημητσάνας και το βλέμμα από 'δω χάνεται στον κάμπο της Μεγαλόπολης ως τον Ταΰγετο.

Συμπίπτει η θέση της Αρχαίας, της μεσαιωνικής και της νεότερης πόλης. Στον ιστορικό της λόφο η Δημητσάνα με τη βραχώδη φύση ενός δασώδους επίκαιρου εξάρματος, εξασφάλισε προνομιακό χαρακτήρα και τον διατήρησε διαχρονικά.

ΑΡΧΑΙΑ - ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ

Η κυριώτερη μαρτυρία για την αρχαία Τεύθι, είναι τα σωζόμενα σε πολλά σημεία της Δημητσάνας τείχη, καθώς και η Ακρόπολη, στο κάστρο.

Για πρώτη φορά απαντάται το όνομα της Δημητσάνας σε γραπτή επίσημη πηγή, σ'ένα συνοδικό γράμμα του Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης Πολυεύκτου, το 967.

Η μαρτυρία αυτού του έτους είναι μέγας σταθμός, όχι όμως και η αρχή της Δημητσάνας, που υπολογίζεται γύρω στη ροή του 8ου αιώνα, πάνω στην ερημωμένη πριν από 2-3 αιώνες Τεύθι.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Μονή Φιλοσόφου,
Κρυφό Σχολείο,
Μονή Προδρόμου,
Μονή Αιμυαλούς,
Ληνός Κολοκοτρωναίων,
Σχολή Δημητσάνας - Βιβλιοθήκη,
Μπαζουτόμυλοι,
Το Σπίτι του Γεηγορίου του Ε'
(Εκκλησιαστικό Μουσείο),
Το Σπίτι του Παλαιών
Πατρών Γερμανού,
Το Αρχοντικό του Φιλικού
Αντωνόπουλου,
Το Σπίτι των Σπηλιωτόπουλων,
Κάστρο (Αρχαία Τεύθις,
κυκλώπεια τείχη),
Το Κεφάλι του Αη - Γιαννιού,
Μουσείο Υδροκίνησης

Βιβλιοθήκη
Μουσείο

Μοναστήρια - Κρυφό Σχολειό

Η Δημητσάνα, ενταγμένη στη Βυζαντινή πολιτεία, αναδείχθηκε σε μία νοικοκυρεμένη πόλη. Υπάρχει το σπουδαιότατο πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της περιοχής και αυτή είναι η Μονή του Φιλοσόφου, που ιδρύθηκε περί τα μέσα του 10ου αιώνα από τον φιλόσοφο Ιωάννη Λαμπαρδόπουλο, Πρωτοσηκρήτη (πρωθυπουργό) του Νικηφόρου Φωκά. Ένα κέντρο επιφανείας με πρωτοποριακό ρόλο, στην ιστορική του πορεία. Ο απόηχος της αξίας της Μονής του Φιλοσόφου κορυφώνεται από τη στιγμή που ο λαός το απεκάλεσε «Κρυφό Σχολειό».

Ασκητήρια και προσκυνήματα είχαν ιδρυθεί εδώθε κι' εκείθε από τις όχθες του Λουσίου, που εξελίχθηκαν σε μονές, όπως του Προδρόμου, της Αιμυαλούς, του Καλαμίου, της Ζωοδόχου Πηγής Στεμνίτσας, του Κάστρου της Καρύταινας. Πνευματικό κέντρο ήταν και το μοναστήρι της Αιμυαλούς - αληθινό μνημείο πληροφοριών κατά τη διάρκεια της τουρκικής κατάκτησης. Από τους χώρους αυτούς αναδείχθηκαν 7 ονομαστοί πατριάρχες, 70 μητροπολίτες, και περί τους 3500 δάσκαλοι και λόγιοι, που διασκορπίστηκαν ανά την Ελλάδα, την Ανατολή, την Πόλη, τους Αγίους Τόπους.

Ένα ανοικτό Μουσείο

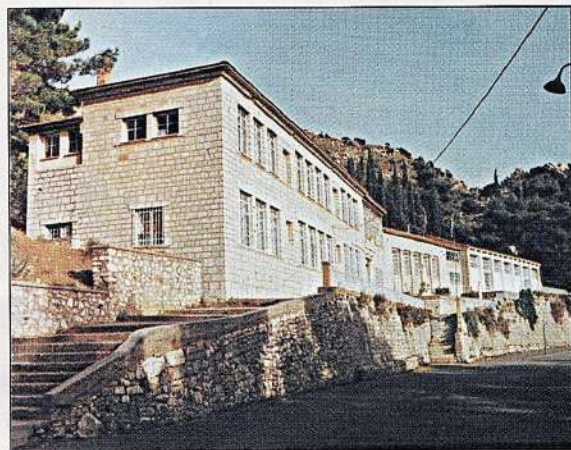
Ένα ανοικτό, ιστορικό μουσείο είναι σήμερα η Δημητσάνα, με πολλά τα ενδιαφέροντα για όποιον την επισκέπτεται, είτε για πρώτη φορά, είτε κατ'επανάληψη.

Μέσα στην πόλη, τα χριστιανικά μνημεία καταλαμβάνουν ξεχωριστή θέση. Είναι όλα του 17ου αιώνα και έπειτα.

Μόνο ο ναός της Μεταμόρφωσης, στη συνοικία της Πλάτσας, κομψός ναός σταυροεπίστεγος, είναι του 16ου αιώνα. Λίγο πιά κάτω, σε ρυθμό μονόχωρης βασιλικής, ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, της Βλαχοπαναγιάς ή του Λύρη.

Κατά το τέρμα της συνοικίας, εκεί που η αρχαία Τεύθις θα είχε πύργο φυλακής, κτίστηκε ο ναός του Αγίου Γεωργίου, στον τύπο του σταυροεπίστεγου. Στο τέμπλο του φυλάσσεται εικόνα του αγίου Γεωργίου, με χειρόγραφη στη βάση της, δέηση του Γρηγορίου του Ε'.

Από το μέγα πλήθος των άλλων εκκλησιών της Δημητσάνας, αξιομνημόνευτη είναι και του Αγίου Βασιλείου, κάτω ακριβώς από την εξέδρα της κεντρικής πλατείας.

Γυμνάσιο - Λύκειο

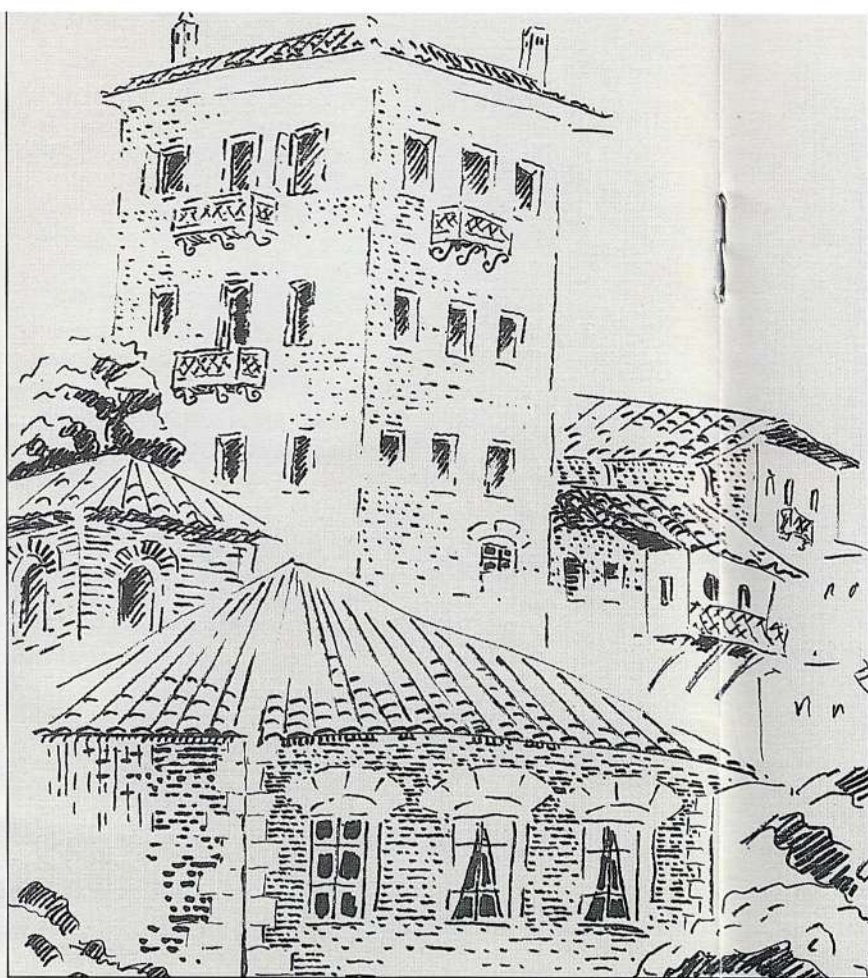
Το σπίτι του Γρηγορίου του Ε'

Ο ξενώνας του Ε.Ο.Τ.
στην πλατεία
της Αγίας Κυριακής

Το ρολόϊ

Ο πέτρινος πύργος Ξενιού

Εσωτερικό σπιτιού

Ενιαία Δημόσια υπηρεσία αποτελούν η Βιβλιοθήκη της Σχολής Δημητσάνας, η Αρχαιολογική Συλλογή και το Ιστορικό Αρχείο Γορτυνίας, έγκυρη προθήκη της πνευματικής κληρονομιάς της Δημητσάνας: ανεκτίμητης αξίας χειρόγραφα, έγγραφα, παλαιές - σπάνιες εκδόσεις, αρχαία, λαογραφικά αντικείμενα και νομίσματα.

Ιστορικό προσκύνημα αποτελεί η αναπαλαιωμένη οικία του Γρηγορίου του Ε' που λειτουργεί ως Εκκλησιαστικό Μουσείο και η οικία του Παλαιών Πατρών Γερμανού.

Έχει περισωθεί η οικία των Σπηλιωτόπουλων, που εκκινούσαν 14 πυριτιδόμυλους, οι οποίοι εφοδίασαν με μπαρούτι όλα τα στρατεύματα του Αγώνα του '21. *Α. Κοττάς*

Εκτός από το ιστορικό αρχοντικό του Φιλικού Αντωνόπουλου, (όπου έγινε ο «Μυστικός Δείπνος», υπογράφηκε «το Συνωμοτικόν» και δόθηκε ο

«Μέγας Όρκος» για την επανάσταση του '21), πολλά είναι τα παλαιά αρχοντικά της Δημητσάνας που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Όλη η Δημητσάνα - πέτρινη - παρουσιάζει ενιαίο, συνεπές αρχιτεκτονικό σκηνικό, χτισμένη επάνω σ' ένα «σαμάρι», που σχηματίζουν ο λόφος της Αγίας Παρασκευής στην Ανατολή και του Κάστρου στη Δύση. Περιπατώντας στα καλντερίμια, ο επισκέπτης συναντά τα σωζόμενα, σε πολλά σημεία, αρχαία τείχη, φτάνοντας ως την ακρόπολη, στο κάστρο.

Μυλολογία

Ενενήντα μπαρουτόμυλοι, νερόμυλοι, ταμπακόμυλοι και νεροτριβές, μετρήθηκαν από το Κοινοφελές Ίδρυμα της ΕΤΒΑ γύρω από τη Δημητσάνα.

Όλες οι φωτογραφίες και τα σχέδια εκθέτονται σε ειδικά κτίρια, στο κεφαλάρι του Αη-Γιαννιού, όπου και το Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης της ΕΤΒΑ, εκεί που διασώζεται και προβάλλεται η ιστορική μνήμη της περιοχής, η τεχνολογική παραδοχή και η προσφορά της Δημητσάνας στον Αγώνα του 1821.

Ζωντανή διατήρηση της τεχνικής των μύλων, με καταρράκτες και πλούσια άγρια βλάστηση. Εκεί χαίρεται κανείς τη φύση και ξεκουράζεται «σαν την κάτω πέτρα του μύλου».

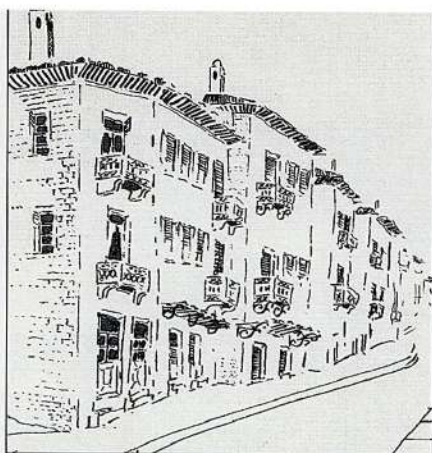
Εκεί χαίρεται κανείς τη φύση και ξεκουράζεται «σαν την κάτω πέτρα του μύλου».

Δημόσιες Υπηρεσίες

Λειτουργούν: Δημόσιο Ταμείο, Εφορία, Υποκαταστήματα Εθνικής και Αγροτικής Τράπεζας, Οργανισμοί, ΕΛ.ΤΑ και Ο.Τ.Ε. Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο, Λύκειο, Γηροκομείο και Κέντρο Υγείας.

Έδρα έχει στη Δημητσάνα η Μητρόπολη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως.

Αθλητική Ένωση Δημητσάνας: Η μοναδική ομάδα στην Επαρχία Γορτυνίας. Παίζει στην Α' κατηγορία Αρκαδίας και διαθέτει γήπεδο.

Προς την Αγορά

Ο Λούσιος

Μουσείο υδροκίνησης

Ο Ληνός των Κολοκοτρωναίων

Τοπικές Εκδηλώσεις

Πολλές είναι οι τοπικές εκδηλώσεις, που διοργανώνουν ο Δήμος Δημητσάνας, η Αδελφότητα Δημητσανιτών και άλλοι φορείς.

Το ΠΑΣΧΑ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, στη χώρα των μπαρουτάδων παρουσιάζει η Μεγάλη Παρασκευή. Η περιφορά των επιταφίων συνδυάζει το κατασκευαστικό με το φαντασμαγορικό στοιχείο.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ Η Δημητσάνα συμπρωταγωνιστεί στο Αρκαδικό Πάσχα, που κυριαρχεί σ'όλη την περιοχή, με το πατροπαράδοτο οβελία και τη φιλοξενία των επισκεπτών.

Οι ΑΥΓΟΥΣΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Περι τα μέσα Αυγούστου, γίνονται στη Δημητσάνα οι καθιερωμένες πολιτιστικές εκδηλώσεις που συνδυάζουν γλέντια, θεάματα και ακροάματα.

Το ΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΟΝΑ Με περισσή ευθυμία, κατά τον πατροπαράδοτο τρόπο, γιορτάζονται στη

Δημητσάνα οι Απόκριες, που κορυφώνονται με το κάψιμο του Μακαρονά, την τελευταία Κυριακή της «γourνοχαράς». Την Καθαρή Δευτέρα στη Δημητσάνα «σηκώνει ο Πράσος την ουρά κι'ο Κρέμμυδος τα γένεια» και τα «Κούλουμα» γίνονται αξέχαστα στο Παλιχώρι και τις γύρω πηγές.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΗΜΗΤΣΑΝΙΤΩΝ

σας κατευοδώνει από την Αθήνα και εύχεται: « Να περάσετε καλά στη Δημητσάνα ».

Προσφέρεται για οποιαδήποτε διευκόλυνση στο τηλέφωνο : 5226403

Ο ξένος, στη Δημητσάνα, είναι τιμώμενο πρόσωπο.

Οι φίλοι της Δημητσάνας είναι κυρίαρχη δύναμη σε μία Αδελφότητα, που έχει βάσεις ρίζες.

Από παράδοση, ο φίλος της Δημητσάνας είναι ντε φάκτο μέλος της Αδελφότητας.

Περί ορέξεως ...

Με το μπάσιμο στη Δημητσάνα, μοσχοβολά το ψωμί του φούρνου. Ταιριάζει με το δημητσανίτικο τυρί που θα βρείτε στην Αγορά, μαζί με τη μοναδική μυτζήθρα.

Εδώ θα ψωνίσετε και τα υπόλοιπα από τα μπακάλικα, τα μανάβικα, τα κρεοπωλεία, για να κολατσίσετε στο πανέμορφο κεφαλάρι τ'Αη - Γιαννιού.

Για τα δημητσανίτικα γλυκά, και ποιός δεν ξέρει το μυστικό! Το μισό-αποκαλύπτει ο Λούσιος, που δάνεισε στη φίρμα τους τ'ονομά του.

- Μήπως στο νερό δεν χρωστάνε τη δημητσανίτικη νοστιμιά κι'οι χυλοπίπτες, κι'όλα τα φαγητά; Εδώ, στα 960 μέτρα, κατοικοεδρεύει η Ορεινή Όρεξη. Ψωμί, τυρί, γλυκά. Ντόπια και τα κρέατα. Τα ζαρζαβατικά από το Παλιχώρι. Χειροποίητα τα αναμνηστικά της λαϊκής τέχνης. Μια Αγορά, που δεν κλείνει ποτέ.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

- Δημαρχείο Δημητσάνας: (0795) 31237
- Κέντρο Υγείας Δημητσάνας : (0795) 31401, 31402
- Αστυνομικό Τμήμα: (0795) 31205
- Ταξί: (0795) 31555
- Μουσείο Δημητσάνας : (0795) 31219
Ανοιχτό: Δευτέρα έως Παρασκευή 09:00 - 13:30
Σάββατο, (ύστερα από συνεννόηση), 08:00 - 12:00
- Μουσείο Εκκλησιαστικό: (0795) 31468
Ανοιχτό: 10:00 - 13:00 & 16:00 - 20:00
εκτος Τετάρτης και Παρασκευής.
- Εθνική Τράπεζα : (0795) 31210
- Αγροτική Τράπεζα : (0795) 31222

ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

- Ξενοδοχείο «ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ» : (0795) 31518, 31519
- Ξενώνας Ε.Ο.Τ. (Καζάκου) : (0795) 31660

Σύγχρονοι ιδιωτικοί Ξενώνες (studios):

- Χρόνης Τσαφαράς: (0795) 31409
- Κωνσταντίνος Καζάς : (0795) 31084
- Βασίλης Τσιάπας : (0795) 31583

ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Εκτός από τον περίφημο, δημητσανίτικο «ουζομεζέ», που σερβίρεται στα παραδοσιακά καφενεία, στις ταβέρνες και τα εστιατόρια μαγειρεύουν συνήθως Δημητσανιτοπούλες :

- «Καλλιθέα» : (0795) 31227, 31602
- «Θόλος» : (0795) 31514
- Αγγελική Κουστένη : (0795) 31297
- Αικατερίνη Ασημακοπούλου : (0795) 31097

Η ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ ΣΤΟ INTERNET:

<http://www.kapatel.gr/press/dimitsana/>

ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
«ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο Ε'»

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ
Νίκος Ματσούκας

Επιμέλεια:
Εύη Μαλλούχου
Τάκης Σουλελής
Νίκος Γκιώνης

DIMITSANA

A History of a Thousand Years

Capital of the province Gortinias, 65 km. N.W. from Tripoli, following the main road network from Tripoli to ancient Olympia : Levidi, Vitina, Karkalou, Dimitsana.

There is also a scenic drive : Tripoli, Chryssovitisi, Stemnitsa, Dimitsana (58 km.)

Round about Dimitsana, a tightly woven residential net has been created on the right and left of the River Loussius up to ancient Gortinos, below the Monastery of Prodomos.

That magical canyon-perhaps the most breathtaking of Greece, can be seen from Dimitsana's central square on down to the plain of Megalopolis and as far as Mt. Taeygetos.

The site of the ancient, middle-age and modern town meet. The historic hill of Dimitsana with its rocky slope and dense forest secured the privileged position of Dimitsana and preserved it throughout the ages.

Very close to Dimitsana, under the star sign of a rare and unspoilt touristic journey is found the River Loussius, Vitina, Lagadia, the forest of Menalon, Stemnitsa, the birth-place of Kolokotronis. Libovitsi, Zatouna, the Caverne of the Lakes, Karitena and very close by is Andritsena the location of the famous Sanctuary of Apollo.

Dimitsana - A Living Museum

Dimitsana has many old aristocratic homes which have a special architectural interest.

All of Dimitsana -built of stone-reveals a uniform architectural style.

Walking along the cobble-stone paths, the visitor can witness the preserved ancient wall which reaches the Acropolis at the Castle. A reminder of the ancient city of Tefthis.

Also to be found is the Library of the School of Dimitsana, the Archaeological collection and Historical Archives of Gortinias.

Another point of historical interest is the restored home of Gregory the 5th, and the home of Paleon Patron Germanou.

Local Foods-Bread, Cheese and Sweets.

Dimitsana is well known for its bread, baked in traditional ovens, as well as its cheese, particularly the local mizithra.

Fruit shops, greengrocers, butchers, sweet shops are to be found to provide you with a picnic at the beautiful promontory of St. John's.

Dimitsana is also famous for its sweets and its pasta- An open market, which never closes.

Useful Telephone Numbers

- City Hall Dimitsana : (0795) 31237
- Helthe Centre (Dimitsana): (0795) 31401, 31402
- Police Station: (0795) 31205
- Taxi: (0795) 31555
- Dimitsana Museum : (0795) 31219
Open: Mon. - Fri. 09:00 - 13:30
Sat. (on request) 08:00 - 12:00
- Church Museum : (0795) 31468
Open: 10:00 - 13:30 & 16:00 - 20:00
Except : Wednesday & Friday
- National Bank : (0795) 31210
- Agrotiki Bank : (0795) 31222

Accommodations

- Hotel Dimitsana : (0795) 31518, 31519
- E.O.T. Tourist Hotel (Kazakou) : (0795) 31660
- Chronis Tsafaras: (0795) 31409
- Constantinos Kazas : (0795) 31084
- Basil Tsiapas : (0795) 31583

Taverns - Restaurants

There are many «ouzeris» and local taverns providing traditional home cooking.

- «Kallithea» : (0795) 31227, 31602
- «Tholos» : (0795) 31514
- Aggeliki Kousteni : (0795) 31297
- Katerina Assimakopoulou : (0795) 31097

Distance in kms.

Dimitsana - Athens	: 236
Tripoli - Dimitsana	: 67
Megalopolis - Dimitsana:	40
Vitina - Dimitsana	: 23
Dimitsana - Sparta	: 125
Dimitsana - Kalamata	: 157
Dimitsana - Olympia	: 71
Dimitsana - Libovisi	: 43
Karkalou - Dimitsana	: 8